

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII

Gruodis — December 6, 1972 Nr. 93

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BRANDTO SEKMĖ

BUVO PAGRĮSTA VOKIEČIŲ PASITENKINIMU SAVIMI

Porai savaitę po vokiečių rinkimų praėjus į juos jau galima pažvelgti atitrauktai, nepasiduo-dant momento išpūdzui. Taip žiūrint, gali priesti gana idomių rezultatų. Jei, pavyzdžiui, pažūri

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kad kaltės jausmas, juos kankinęs ketvėrti šimtmečio, galų gale išnyko ir kad Vokietija vėl yra išdidi."

Negali sakyti, kad ne-

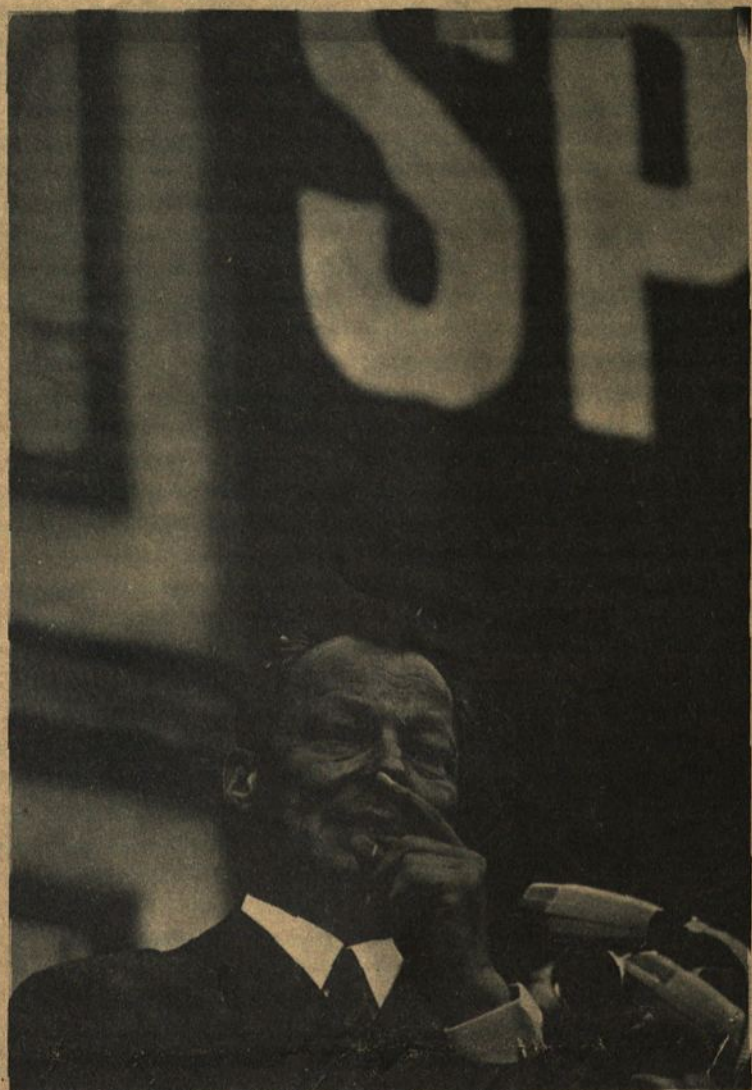
kė, nepaisant infliacijos, laikoma bene stipriausia valiuta pasaulyje. Idomu, kad tokia eiga buvo ne tik Vakarų Vokietijoje, bet ir sovietų pavergtoje Rytų Vokietijoje, kurios ūkinė situacija yra geriausia visame Rytų bloke.

Trumpai, net kukliausi vokiečiai šiandien gali sakyti esą, jei ne geresni, tai bent neblogesni už kitas tautas. Žmonės, kurie Hitlerio laikais turėjo daugiau ar mažiau įtakos, kurie ėjo tais laikais kokias nors pareigas, jau pasiekė pensijos amžiaus. Nauja karta nejučia jokio sąžinės griaužio.

Žinia, kur yra šviesa, ten netrūksta ir šešėlių. Jaunimas, kaip ir Amerikoje, yra kritiškai nusiteikęs. Daugeliui jų nusistovėjusi tvarka, turto koncentracija vienose rankose (70% visos tautos turto priklauso 1,7% gyventojų) nepatinka. Tačiau socialdemokratai to klausimo visai nekėlė, kas įrodo, kad nusistovėjusi santvarka daugumai praktiškai yra visai patenkinama. Antra vertus, negalima užmiršti, kad nors socialdemokratai aplenkė krikščionis demokratų, jiems vistiek reikalinga laisvųjų demokratų - liberalų talka. Tie yra už laisvą ūkį ir priešinsis bet kokioms priemonėms kontroliuoti ūkinį gyvenimą.

Liberalai greičiausiai nebūtų surinkę reikalingų visų 5% balsų pasilikti seime (jie gavo 8,3%), jei jų dabartinis vadas Walter Scheel nebūtų už sienio reikalų ministeris ir tuo būdu gautų kartu su Brandu garbės dividendus už užsienio politiką.

Žodžiu, rinkimai, kuriuose dalyvavo 91,2% rinkikų (JAV tik 55%) parodė, kalbant su Brandtu, Vokiečių naujai atgautą pasitikėjimą savimi. Vokiečiai, sako rašytojas Guenter Grass, už miršo nacių praeitį, kuri jiems neleido glaudžiau sutapti su kuria nors kita partija ir demokratiškai laiko kaip savo "way of life", o ne primestą "superstruktūrą".

Willy Brandt -- vokiečių pasitikėjimo savimi simbolis.

Eriko Meškausko nuotrauka

į rinkiminį plaktą, skelbiantį: "Deutsche wir koennen stolz sein auf unser Land" (Vokiečiai, mes galime didžiulis savo kraštu) -- ir bandys išpėti, kuriai partijai toks plakatas priklausys, pirmą mintis bus, kad tai kurios dešiniosios partijos šaukimasis. Iš tikro, tai buvo vokiečių socialdemokratų plakatas, kurie daugelyje atvejų savo partijos raudoną spalvą pakeitė tautine trispalve.

Atrodo, kad tas plakatas atitiko vokiečių nuotaikoms. "Nė vienas vokiečių politikas nedrįso po II Didžiojo karo -- rašo NEWSWEEK -- ta tema trimituoti taip garsiai ir... su tokiais gerais rezultatais. Grąžindami Brandtą į valdžią su patogia dauguma, visų luomų vokiečiai pareiškė,

būtų kuo didžiulis. Tiesa, Brandto vyriausybė, praktiškai imant, nurašė visas atimtas teritorijas ir net Rytų Vokietiją, tačiau ne krikščionys demokratai nežadėjo rinkikams atstatyti buvusią Vokietiją, vienintėlis jų priekaištas buvo tas, kad jie, rasit, derėdamiesi su sovietais, būtų išsiderėję daugiau. Tačiau tai nebuvo konkretus įrodymas, kad iš tikro gali greitai ir drastiškai pakeisti per 27 metus nusistovėjusią padėtį.

Sunku ginčytis dėl kitų pasididžiavimo vertų pasiekimų. Vakarų Vokietijos GNP (gross national product) -- gaminių bei patarnavimų vertė pasiekė 235 milijonus dolerių ir yra ketvėrtioje vietoje visame pasaulyje po JAV, Sovietų Sąjungos ir Japonijos. Vokiečių mar-

VLIKO seimo posėdžius Clevelande atidarant, Už prezidento stalo sėdi: prezidento sekretoriai Antanas Gargasas, Stasys Lazdinis, prez. pirmininkas Marius Blynas ir pavaduotojas Juozas Stempužis. Prie mikrofono kalba seimui rengti komiteto pirmininkas Juozas Daugėla. J. Carlos nuotrauka

VLIKO SEIMAS CLEVELANDE

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas įvyko š.m. lapkričio 25-26 dienomis Clevelande, Hollanden House viešbutyje. Seimas buvo gausus dalyvių, svečių ir gavo daug sveikinimų.

Jonui Daugėlai, Seimui ruošti komiteto pirmininkui, lapkričio 25 d. 10 val. 20 min. trumpu žodžiu pasveikinus Seimą, buvo pakviestas tarti žodį Clevelando burmistras Ralph J. Perk. Burmistras pasveikino Seimą, pasidžiaugė Clevelande gyvenančių lietuvių gražia veikla ir toliau išdėstė savo aiškų supratimą apie Lietuvos ir kitų okupuotų kraštų nenuilstamas kovas dėl išlaisvinimo iš komunistinės priespaudos. Palinkėjo Seimui geros sėkmės.

Kun. Kęstučiui Žemaičiui sukalbėjus maldą, oficialiai pradėjo seimo sesiją Vliko pirmininkas dr. Juozas K. Valiūnas savo ižangine kalba.

Dr. Valiūnui pasiūlius, pritarimo būdu Seimo pirmininku buvo išrinktas Marius Blynas, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio pirmininkas; jo pavaduotoju -- Juozas Stempužis, Vienybės Sąjūdžio atstovas. Seimo sekretoriais buvo išrinkti Antanas Gargasas, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos atstovas ir Stasys Lazdinis, Rytų Lietuvos Re-

zistencinio Sąjūdžio atstovas.

Sudarius Seimo prezidiumą buvo sudarytos komisijos. Į mandatų komisiją įėjo: J. Daugėla, K. Veikutis, A. Pautienius. Į nutarimų komisiją įėjo A. Kasulaitis, T. Blinstrubas, kun. A. Stašys, dr. M. Anyšas ir dr. B. Radzivanas.

Seimą žodžiu sveikino: Lietuvos Atstovybės Washingtono vardu, jos patarėjas dr. Stasys Bačkis, Pasaulio Lieuvių Bendruomenės vardu -- jos pirm. Stasys Barzdukas, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos vardu -- vicepirmininkas dr. Edmundas Lenkauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu -- vicepirmininkas dr. Jonas Valaitis. Visi sveikintojai linkėjo Seimo darbams sėkmės, o Lietuvai -- savo nepriklausomybės greitesnio atstatymo. Raštu Seimą sveikino: Min. Stasys Lozoraitis -- Lietuvos Diplomatinijos Šefas, Anotolis Grišonas -- Lietuvos Atstovas Urugvajui, prof. Jurgis Baltrušaitis -- Lietuvos Atstovas Prancūzijai, Vincas Balickas -- Lietuvos Atstovas D. Britanijai, Jonas Žmuidzinas -- Lietuvos Gen. Konsulas Toronte, Anicetas Simutis -- Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke, Juzė Daužvardienė -- Lie-

tuvos Gen. Konsulė Chicagoje, JAV LB Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas, Kanados LB Krašto Valdybos pirm. Eugenijus Čupinskas, Balfo Valdybos pirm. Marija Rudienė, Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę Komiteto pirm. Romualdas Bubllys, Batuno pirm. Kęstutis Miklas, Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. Artūras Mičiūdas, Venezuelos Lietuvių Savišalpos B-nės pirm. Vladas Venckus, Argentinos Lietuvių Balso leidėjas Pranas Ožinskas ir redaktorius Konstantinas Norkus, Lietuvių Radijo Forumo Chicagoje leidėjas Antanas Rudis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretorius Algirdas Budreckis, Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Europos Tarybos pirm. A. Venskus, Naujosios Anglijos radijo programų vedėjas Bostone Stepas Minkus, Čiurlionio ansamblio dirigentas ir vadovas Alfonsas Mikulskis.

Po sveikinimų Seimas išklausė dr. St. Bačkio paskaitą "Tarptautiniai įvykiai ir Lietuva". Paskaitos diskusijose dalyvavo 11 kalbėtojų.

Pasibaigus šioms diskusijoms, buvo pradėti (Nukelta į 2 psl.)

VLIKO seimo dalyviai klausosi pranešimų.

J. Carlos nuotrauka

Clevelando meras Ralph J. Park, pasveikinęs VLIKO seimą atidaromajame posėdyje, vakare trumpam atsilankė į iškilmingą vakarienę, dar kartą pasveikinti seimo dalyvius ir svečius ir palinkėti sėkmės Lietuvos laisvinimo darbe.

J. Carlos nuotrauka

NKVD NAGUOSE... (2)

Vienoj kameroj su Voldemaru ir Indrišiūnu

Prancūzų generolas Pierre Billote neseniai išėjusioje knygoje "Le Temps des armes" pasakoja, kaip 1940–41 m. žiemą, pabėgęs sudviem prancūzų karininkais Jean Richemont ir Jean de Person iš vokiečių belaisvių stovyklos Pomeranijoje, Virbalyje buvo rusų kareivių-mongolų sulaikyti, kurie atstatę šautuvus liepė jįsm gulti ant žemės.

Tas kurčių dialogas galėjo tėtis amžinybę, pasakoja Billotte. Mongolai atrodė prarandą šaltą kraują ir kiekvieno momentu galėjo pradėti šaudyti. Padėtis darėsi pavojinga, kaip staiga pasirodė kitas pašliužininkas, daug didesnio ūgio ir prancūzų džiaugsmui jis buvo baltasis. Tai buvo karininkas ir vaizdas, kurį jis pamatė, jam atrodė juokingas. Jis nusišypsojo ir, nuraminęs mongolus, pradėjo mus rusiškai klausinėti. Nežiūrint geriausių norų iš mūsų pusės, pasikalbėjimas buvo be rezultatų. Mes buvome paprašyti žestais eiti kartu į Virbalio centrą ir už dešimties minučių buvome uždaryti kalėjime.

Nedidelė kamera, kurioj visi trys buvom užrakinti, turėjo tik vieną guolį dengtą sumirkusiais šiaudais. Senas vyras, kuris tarnavo vertėju, vokiškai atsipašė administracijos vardu, kad neturi geresnės vietos mums patalpinti, bet jis laimingas mus painformuoti, kad mes greit būsime išsiųsti Kauną, tai pirmasis etapas į Maskvą.

Kitą rytą tikrai mus išvežė į Kauną su sargyba, kuri mums pasirodė per daug didelė. Bet tai buvo smulkmena, kuri ne gadino mūsų nuotaikos. Kita smulkmena, mus tai labiau sujaudino, kai vietoj sustojus Kaune, kaip mums sakė, mes greit išvykome toliau, persėdė į kitą automatricką ir po penkių valandų kelionės, mes buvome uždaryti kalėjime Tauragėje, kur mus išskyrė pirmajam tardymui. Ten mes susipažinome su kolektyvine kamera, kurioje turėjome dalintis vieta su dešimčia kriminalinių kalinių. Jų padėtis atrodė baisi ir jie mus pasitiko priešiškai tyla. Mes greit suprato, kad juos viliojo mūsų laikrodžiai ir batai, tad mes nutarėme miegoti nenusirengę ir vienas iš mūsų pasiliko budėti.

Apie pietus aš buvau pakviestas vienas naujam apklausinėjimui. Ši kartą pasikalbėjimas vyko su trim NKVD karininkais, kuriems vertėju tarnavo vienas vyras mokas vokiškai. Iš vakarykščio apklausinėjimo jie patyrė, kad aš iš trijų esu vyriausias amžiumi ir laipsniu, tad jie sumanė vienu norėjo pasikalbėti. Keista pagarba hierarchijai tokioje bendruomenėje, kurioje, aš buvau įsitikinęs, kad visi yra lygūs.

NKVD karininkai davė suprasti, kad sovietų vyriausybė, iš atsargumo nuo galimo išbrovimo vokiečių šnipų, privertė imtis saugumo priemonių ir visi turi praeiti pro jų tardymą, nežinint kurioj vietoj būtų perėję Lietuvos sieną. Jie atsiprašinėjo, kad dėl tos priežasties sukludė mūsų projekto įgyvendinimą, bet svarbiausiai, kad aš dėl to nesijaudinčiau, nes karas bus ilgas ir aš turėsiąs laiko prisijungti prie de Gaulle. Pagaliau užtikrino, kad mūsų trijulė rytoj per Kauną išvyks į Maskvą.

Bet terminas "rytoj" sovietuose nereiškia tą pat kas vakaruose. Vėliau sužinojau, kad "rytoj" gali taip pat reikšti "poryt", arba už dviejų ar trijų dienų, arba "niekad".

Vietoj iš karto pasiekus Maskvą, mus dar išsodino Kaune. Ten stoty mus pasodino į kalėjimo sunkvežimį iš kurio mes negalėjome matyti miesto gatvių vaizdo ir išlipome tik kalėjimo kieme, kuris buvo daug didesnis už ankstyvesnius. Mane pašaukė pirmąjį ir viename gretimame kambary pradėjo apklausinėti. Iškratė nuodugnai ir atėmė visus asmeniškus daiktus. Po to vėl vieną nusivedė koridoriais, kurie buvo uždaryti galuose geležinėm užtvarom ir saugomi ginkluotų sargų, iki kameros, kuri man buvo skirta. Veltui aš reikalavau ir dviejų savo draugų. Vietoj atsakymo mane grubiai ištūmė kameron.

Kamera buvo nedidelė silpnai apšviesta ir buvo trys guoliai. Vėliau sužinojau, kad tai buvo žymesnių asmenų kamera. Pustamsėje aš pastebėjau tris asmenis, aprenčius

kalinių rūbais, nukirptais plaukais ir jų kūnas atrodė vieni kaulai aptempti oda. Jie į mane pažiūrėjo, kaip į vaiduoklį.

Po trumpos tylos aš nutariau prisistatyti, kad neesu joks velnias, o prancūzų karininkas. Aš pasakiau keletą žodžių lenkiškai, paskui pradėjau vokiškai, paskui angliškai ir pagaliau savo gimtąja kalba prancūziškai. Rodant savo poliglotišką sugebėjimą, dviejų iš trijų kalinių nustebimas atrodė palaipsniui didėjo. Atrodė, kad jie supranta kiekvieną kalbą kuria aš į juos kreipiausi. Kada aš pabaigiau savo prisistatymą, pats mažiausias iš trijų, prisiartinio prie manęs ir ištiesė ranką grynai prancūzų kalba pasakydamas:

-- Jūs esate prancūzų karininkas ir būkite pasveikintas mano krašte ir mūsų vargingoje buveinėje. Aš vadinausi Voldemaras, prieš patekdamas čia, esu buvęs ministras pirmininkas.

Ir rodydamas į savo draugus pasakė:

-- Štai ponas Indrišiūnas, buvęs seimo pirmininkas ir finansų ministras. Ir štai čia, kas dar labiau paradoksiška, tai buvęs policijos departamento direktorius.

Voldemaras, jei nebūtų buvęs kuklus, sako Billotte, galėjo dar pridėti, kad jis yra buvęs Lietuvos užsienių reikalų ministeris ir Tautų Sąjungos asamblėjos prezidentas ir viena iš žymiausių asmenybių tarp tautiniame gyvenime tarp dviejų karų. Pirmam susijaudinimo momentui praėjus, aš tai jam priminiau ir jis pajuto man simpatiją. Susitikti Kauno kalėjime su buvusiu Lietuvos premjeru ir seimo pirmininku, po to kai Tauragėje teko sėdėti šalia kriminalistų, aš buvau apstulbinatas.

Kitame numeryje: Rizikuoju mirtimi.

ASSEMBLYMEN (FLOOR AND BENCH)
Carry out proper sequence of assembly and erection procedures with a minimum of supervision. Fit and align parts in accordance with drawings and instructions in a reasonable length of time. Applicants must have own tools and be able to read blue prints. Company provides paid hospitalization and life insurance. Good hourly rate and merit system.
Apply in person 7 A.M. to 2:30 P.M.
AMERICAN PACKAGING CORP.
St. Rt. 8 and Hines Hill Road
Boston Heights, Ohio
An Equal Opportunity Employer (91-92)

Ketvirtasis "Naujosios Vilties" numeris

Šiomis dienomis prenumeratorius pasiekė ketvirtasis "Naujos Vilties" numeris. Sprendžiant iš prenumeratos kainos, žurnalas ir toliau žada rodytis du kart per metus. Šis, ketvirtasis, numeris priskaito impozantišką 120 puslapių kiekį.

Žurnalas skirtas politikos ir kultūros temoms. Ir, iš tikrųjų, šios dvi didžiosios temos lygiai balansuojamos šio numerio tūryje. Tiksliai paskutinėms tomo padalos atitinka galimybę susitikti su dienos aktualija.

Žurnalo turinį atidaro principinis (laisvės tema ir kovų dėl laisvės ženkle) išanginis "Laisvės Lietuvai". Savitu šio išanginio akcentu yra trijų lietuvių partizanų, kalintų Mordovijos kalinių stovykloje, atvaizdai. Ši tragiška žinia gauta iš rusų kalba Muenchene leidžiamo žurnalo "Posev". Suteikta ir platesnė žinių apie tuos partizanus. J. Jurevičius aptaria Aukšinę Korp! Neo-Lithuania sukaktį. Antanas Diržys savo įdomiai autentišku rašiniu (Prieš penkiasdešimt metų ir šiandien) atgaivina ryškesnius Neo-Lithuania korporacijos kūrimosi ir iniciatyvinės esmės momentus. Vytautas Alantasis duoda mąslų svarstymą (Lietuvio rašytojo misija tremtyje), kuriame sutinkame idomių teiginių. Rašytojas netiesiogiai griauia kai kur žalingai paplitusį tvirtinimą, kad tautos laisvės idėja pasidariusi "senamadiška" rašytojui idėja. Anaipol, tvirtina Alantas, "rašytojas gali susižavėti tautos laisvės idealu ir jam pašvęsti savo kūrybą".

Poetinių žodžių numeryje atstovauja poetė Dalia Saukaitytė. Mes nežinojome jaunos poetės poetinio kelio duomenų. Eilėraštis paimtas iš Lenkijos lietuvių leidinio "Varsnos". Jurgis Gliuda (iš "Agonijos" archyvo) dėsto apie romano sumanymą ir apie poeto Fausto Kiršos talkininkavimą, suteikus davinių apie Lietuvos atstovybę Maskvoje. Patiekta idomių F. Kiršos laišku ištraukų. Dr. Bronius Nemickas baigia ankstesniame žurnalo numeryje pradėtą svarstymą (Rusijos - Kinijos kivičas), kuris, dabar JAV plačiai įžengus į pastovės taikos prieskytį santykių su tomis valstybėmis, ypač aktualus ir teikiąs daug informacinių medžiagų.

Vladas Mingėla tęsia

platesnę apžvalgą (Lietuvos žurnalistų sąjungos bruožai), Algirdas Gustaitis, rašydamas buitinės kultūros tema (Lietuviškų baldų pradžia), iškelia idomią, kasdienybėje nepastebimą temą. Rašinys palydėtas iliustracijomis. Aleksas Laikūnas, "Mūsų žymieji žmonės" rubrikoje rašo apie pernai mirusįjį Kazį S. Karpių. Rašiny harmoningai skamba dvi didžiosios vėlionies gyvenimo melodijos: politinė veikla ir literatūrinė kūryba.

Žurnalas stiprus naujų knygų apžvalgomis. Šiame skyriuje apžvelgiama Leono Sabaliūno disertacinis darbas "Lithuania in Crisis" (dr. J. Balys). Įžvalgi knygos analizė atskleidžia daugybę, kartais iki naivumo tuščių, knygų proterų, klaidinančių skaitytoją, piktinančių istoriką ir teikiančių tikros žalos lietuviškai laisvės politikai. Ko verta ta knyga? Atsaką vertintojas: "tipinga amerikietiška disertacija", "galima ją vertinti trejetuku su minusu". J. Gliudos romaną "Brėkšmės našta" nagrinėja R. S. Voldemaras. J. Kraliausko romaną "Vaišvilas" ir Vytauto Alantasis apysaką "Viešpaties ieško Viešpaties, suvedęs abu veikalus į vieną studiją dėl Vaišvilko temos, nagrinėja K. Radvilionis.

Platokai apžvelgiama, šiaip mūsų apžvalgose kaž kaip pasimetusi, šiais metais mirusio kun. M. Valadkos knyga "Už laisvą Lietuvą" (apžvelgia J.B.). V. Jonyno "pramuštalviškų" išdai-gų recenzijos laukuose įvertinimas. Ta proga ir Pr. Visvydas, mėginąs sekti V. Jonyno "metodus", pastebėtas toje pat apžvalgoje (M. Mateika).

Dviesimt puslapių skirta gyvenimo aktualybei, gana kritiškais veiklos vertinimams, kaip lietuviško, lygiai amerikinio politinio lauko.

Bendras žurnalopobūdis yra kietas užsiangavimas bekompromisinei politikai, kiek tai liečia visokius "atlydžius" santykiaujant su įvairiais vėjais iš išeiviskojo oportunizmo sparno. Dėl to žurnalas platintinas tose išeivijos sferose, kur oportunizmas ir naivus kooperacinis "su kraštu" arivizmas ima suklikti savo gūžteles ir skverbti į menkai politiniai raštingo jaunimo tarpą. Tai yra tikras anti-dotum "apyzmento" anemijai.

Šis "Naujosios Vilties" numeris, kaip ir ankstesnieji pateikia skaitytojui daug geros pažintinės medžiagos. Rašiniai apima plačią pažintinę skalę. Visą tą idomų spektrą jungia bendras principingumas ir bendras, išeivijos išlikimui sveikas idealas.

Žurnalą redaguoja redaktinė kolegija: dr. J. Balys (pirm.), A. Laikūnas ir dr. Br. Nemickas. Žurnalo adresas: 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Numerio kaina 2.50 dol.

(Xx)

• Miami Beach išnuomojami butai ir kambariai nupigintomis kainomis, su visais patogumais, prie pat jūros, Vainų vasarvietėje, 8210 Harding Ave., Miami Beach, Florida. Tel. (305) 864-3586.

HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS
WITH JOB SHOP EXPERIENCE
HIGH HOURLY RATE
SUBSTANTIAL OVERTIME
EXCELLENT FRINGE BENEFITS
ADVANCE MFG. CO.
6800 MADISON AVE.
CLEVELAND, OHIO

(88-90)

DIEMAKERS
Immediate opening for Diemakers with experience on medium to large automotive and appliance dies. High hourly rate with substantial overtime. Excellent fringe benefits.
ADVANCE MFG. CO.
6800 MADISON AVE.
CLEVELAND, OHIO

(88-90)

KELLER OPERATOR
JOB SHOP EXPERIENCE
HIGH HOURLY RATE
PLENTY OF OVERTIME
EXCELLENT FRINGE BENEFITS
ADVANCE MFG. CO.
6800 MADISON AVE.
CLEVELAND, OHIO

(88-90)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETRUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

B. PŪKELEVIČIŪTĖ LAUREATĖ

Lietuvių Gydytojų Korp. Fraternitas Lituanica New Yorko skyriaus skelbtam konkursam eilėraščiui sukurti į Sibirą ištremtiems lietuviams pagerbti buvo atsiųsti 34 eilėraščiai. Jury komisija, kurią sudarė Tėv. Leonardas Andriekus, Paulius Jurkus, Pranas Naujokaitis, Algirdas Kačanauskas ir dr. Vaclovas Paprockas, 500 dol. premiją paskyrė už eilėraščių "Paskutinis birželis" kurio autorė pasirodė esanti Birutė Pūkelevičiūtė.

ADV. Z. BUTKUS PADARYS PRANEŠIMĄ PHILADELPHIJOJE

Neseniai atvykęs iš Lietuvos adv. Z. Butkus padarys pranešimą Philadelphiaje lietuviams apie dabartinę padėtį okup. Lietuvoje.

Pranešimas įvyks gruodžio 10 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų apie

12 val. šv. Andriejaus parapijos salėje.

Pranešimą rengia ALT S-gos Philadelphiajos skyrius. Philadelphiajos ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

• ALT S-gos I skyriaus New Yorke narių susirinkimas šaukiamas gruodžio 8 d., 7 v. vak. (Penktadienį), buv. Čekavičiaus restor. svetainėje 94-25 Jamaica Ave., Woodhavene.

PADEKA

Baigdami ponų Jazbučių vasarvietėje laimėtas per Dirvą atostogas ir padėkoję asmeniškai ponams Jazbučiams už malonų priėmimą, siunčiame Dirvos redakcijai ir Vilties draugijos valdybai padėką už jos "gerą ranką". Ir priedo Dirvai 10 dol. auką.

Vytautas ir Jada
Girniai
Chicago, Ill.

• Stepo Zabarsko apysaką "The Actress" atspaus-

dinta JAV leidžiamam The Literary Review žurnale, š. m. nr. 16/1. Taip pat jame randame Marijos Saulaitės poezijos anglų kalba.

CHICAGO

ALT S-GOS CHICAGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

K. Petrauskui pirmininkaujant, Veronikai Lenkevičienei sekretoriaujant, lapkričio 26 d., Lietuvių Tautiniuose Namuose įvyko ALT S-gos Chicago skyrių narių susirinkimas. Dalyvavo 32 nariai. Be skyr. reikalų dienotvarkės, įdomias paskaitas skaitė kviešti prelegentai: teis. buvęs valst. tarybos narys P. Stravinskas ir Naujienų redaktorius A. Pužauskas. Pirmojo tema: "Politinė etika ir lietuvių vienybė", antrojo — "Lietuviškos spaudos klaidos". Prelegentai, laiko varžtais ribojami, negalėjo savo minčių reikiamai išplėsti. Disponuodami tik po 10-15 minučių pareiškė tik pagrindines bendras temų mintis, būtent, pirmasis, kad: Politikuojas žmogus, turi būti aukštos moralės, tolerantas kiekvienam ir kitai manančiam visuomenininkui-politikui. Lietuviybėgi, ir kova dėl Lietuvos išlaisvinimo visų srovių ir įvairių pažiūrų politikierių, privalo būti visų lietuvių aukščiausias idealas. Antrasis kalbėjo dėl spaudos — ypač visuomenės organizacijos ir jų vadovybės iš spaudos reikalauja daug ir spauda, pagal išgales tenkina tuos reikalavimus, bet spaudai iš tų veikėjų, tenka labai apverktinai mažas. Pastaruoju metu, kai spaudos technika, popieris, darbo jėga ir visa kita pabrangė nuo 15-50%, kai kurių organizacijų vadovybės, iš savo kartais stambių (turtingų) fondų-biudžetų, spaudos reikalams metams teskyria tik "trupinius nuo ponų stalo". Viena įstaiga Chicagoje, turėjusi metinio pelno apie 75 tūkstančius dolerių ir neretai pasinaudojusi Naujienų patarnavimu, dienraščiui tedavė tik 15 dol. O tokių, nevardinant jų yra daug. Iš kur tat, tam spaudos organui semti lėšas, kaip jam gyvuoti?... Nevisi laikraščiai juk turi milijoninės vertės turtus bei armijas "amžinų" rėmėjų ir aukotojų... Visuomenė turėtų rimčiau susirūpinti savąja lietuviška spauda, jos rėmimu...

Po paskaitų buvo aptarta 1973 m. gegužės mėn. buv. Detroito ALT S-gos Seimo reikalai, nario mokesčio, skyriaus būsimo parengimo ir kiti būtinieji savieji reikalai.

Baigiant susirinkimą, pirmininkaujantis visų vardu padėkojo prelegentams už įdomias paskaitas ir apgalvestavo kitų dviejų žadėjusių dalyvauti paskaitininkų neatvykimą ir, baigus oficialią dalį, mielų skyriaus ponų Budreckienės, Lenkevičienės ir Juškienės, triūsų ir rūpesčių visi buvo pavaišinti kava ir skaniais pyragaičiais. (kp)

DIEMAKERS

"experienced"

PROGRESSIVE AND
COMPOUND DIES

High precision Work

EXCELLENT STARTING

SALARY/BENEFITS

POSITIONS AVAILABLE NOW

Relocation expenses negotiable.

Personal interviews will be arranged. Submit complete background including salary desired to:

V. PIDGEON, Personnel Dept.

BULOVA

WATCH COMPANY

75-20 ASTORIA BLVD.

JACKSON HEIGHTS, N. Y. 11370

An Equal Opportunity Employer—ME

(93-94)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTENAS

Jaunesnės kartos dailininkai Vyt. Virkau, Andr. Balukas ir D. Rėklytė-Alekniene dalyvauja LŽS cv rengiamose trečiadienių kultūrinėse diskusijose. Šie trys dailininkai per du trečiadienius kalbėjo apie šių dienų Amerikos meną.

Z. Degučio nuotrauka

kvietimų į Detroitą, Clevelandą, Torontą. Besitarant dėl datų bei lyginant labai aukštą kelionės bei pastatymo išlaidų sąmatas, kai kurie kvietimai nubyrtis. Kartu priartėjo laikas ruošti IV Taut. Šokių šventę, kur dainaviečiai ant savo pečių išnešė didžiąją muzikinės dalies naštą, nes šventės rengėjų pirmininkas buvo ir ilgametis Dainavos ansamblio globėjas. Taip prabėgo pavasaris ir vasara. Ši lapkritį dainaviečiai "Sidabrinę dieną" nuvežė į Detroitą. Nors ir be simfoninio orkestro, o tik pianiniais palydim, spektaklį stebėjusių žmonių bei laikraščių pranešimais, "Sidabrinė diena" Detroito nuskambėjo su gražiu pasisekimu; esą ji Detroito visuomenei suteikusi dar daugiau džiaugsmo, negu kai kurie paskirų solistų koncertai. Detroito amerikiečiai laikraštininkai net padarė specialius interviu su "Sidabrinės dienos" libreto autorium dramaturgu Anatolijum Kairiu. Po ankstyvesnių pasisekimų ir paskutinio pasirodymo Detroito Chicago lietuvių visuomenėje kilo nemažai pagėdavimų, kad "Sidabrinė diena" dar kartą būtų pakartota Chicagoje. Ir štai ji kartojama gruodžio 10 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje vėl su simfoniniu orkestru. Kiek teko patirti, susidomėjimas trečiuoju operetės spektakliu yra nemažas ir bilietai iš anksto gerai perkami. Kalbama, kad Dainava ir ateičiai turinti įdomių planų. Bet juos užgirsime tik po "Sidabrinės dienos".

• 1947 M. VILNIUJE, okup. Lietuvoje, mirė vienas iš pirmųjų lietuvių rašytojų bei dramaturgų, taip pat neeilinis kritikas ir lietuviško teatro novatorius Balys Sruoga. Mirė vienišas, nes tuo metu, kai tarybiniai pareigūnai jį išvaduojo iš Stutthof nacių koncentracijos stovyklos parvežė į okup. Lietuvą, B. Sruogos šeimos nariai buvo pasitraukę į laisvuosius Vakarų. B. Sruogai, kaip nacių kankinui ir tautos masėse turinčiam didelį, nesuteptą vardą, nauji pareigūnai sudarė sąlygas gyventi ir kurti. Ilgainiui jo raštai, neturintieji jokių tarybinės

P A D Ė K A

Mūsų brangiam vyrui, tėvui ir uošviui

Majorui KOSTUI LIAUDANSKUI

mirus, gerb. klebonui prel. J. Kučingui atlikusiam visus paskutinius patarnavimus, visiems pareiškuriems užuojautą spaudoje, laiškais ir gyvais žodžiais, užprašusiems šv. Mišias, nupirkusiems gėlių vainikus, aukojusiems Lietuvių Fondui vėlionio sąskaiton, giedojusiems bažnyčioje, grabnešiams, giminėms, organizacijoms ir visiems brangiems bičiuliams bent kuo prisidėjusiems mums palengvinti mūsų gilaus skausmo valandose, širdingai dėkojame

Juzė Liaudanskienė
Alė ir Pranas Skirmantai

Šviesios atminties brangiai sesutei

BRONEI JANUŠKEVIČIŪTEI

Lietuvoje mirus, STASE ŠIMOLIŪ-

NIENĘ ir jos mielą šeimą, skausmo ir

liūdesio valandose nuoširdžiai užjau-

čiame ir kartu liūdime

Joana ir Jonas Švobos
Antanina ir Jonas Jonynai
Juozas Leščinskas

DR. ALFONSA MARTŲ

ir jo šeimą, jo dėdei kun. J. MARTUSEVIČIUI

Lietuvoje mirus, giliai užjaučiu

Jonas P. Vaičaitis

Netekus brangios motinos

A. A.

PAULINOS JOKŪBAITENĖS,

sūnui VYTAUTUI ir šeimai reiškiamo giliai ir nuoširdžią užuojautą

F. Eidimtas ir šeima

Balys Sruoga su savo vedamo Teatro Seminario dalyviais (apie 1931-32 m.). Iš kairės 1-je eilėje: Stonkus (rodos, Stasys), Aleksandras Ronkus, Balys Sruoga, Arvydas Vaitiekaitis, Aleksandras Budrys, 2-je eilėje: Leonas Kalvelis, Vacys Baravykas (anglų kalbos žodyno sudarytojas), Daurantas Čibas, Džidas Stankaitis, Juozas Raustis, Henrikas Radauskas, 3-je eilėje: (pavardė nežinoma), Benys Babrauskas, Kazys Jankauskas, Radžius (susilietuvinęs iš Račinsko), Antanas (?) Kiznis.